

1.MUZ SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRİSİ

1. Dengeli ve sağlıklı beslenme açısından son derece önemli bir vitamin ve mineral kaynağı olan muz, ülkemizde Anamur, Bozyazı, Alanya, Gazipaşa ilçeleri ve çevresinde, Toros dağlarının koruduğu mikroklimalarda yetiştirilen Akdeniz'in en önemli tarımsal ürünü konumundadır.
2. Yerli muzun 2010 yılı itibarı ile üretim alanları 50.000 dekara, üretim miktarı ise 250 bin tonlara ulaşmıştır. Muz üretiminde verim ve kalite yönünden çok önemli gelişmeler kaydedilerek üretimde dünya seviyesi yakalanmıştır. 1995 yılında yerli muz üretimi, toplam muz tüketiminin %26'sını karşılarken günümüzde bu oran 2 kat artarak %51 seviyesine gelmiştir. Yani muz ihtiyacımızın yarısı yerli muz tarafından karşılanmaktadır. Yerli muzun üretiminde ve verimindeki bu gelişmeye olanak sağlayan en önemli etmenler ise örtü altı yetiştiricilik ile modern üretim tekniklerinin kullanılması ve ithalata karşı fonla korumanın sağlanmasıdır.
3. Ülkemiz muz sektörünün hacmi, üretim, işleme ve pazarlama tesisleriyle birlikte yaklaşık 4 milyar TL'yi bulmaktadır. Yerli muz üretiminin yıllık üretici fiyatlarıyla değeri yaklaşık 300 milyon TL'dir. Muz üretimi ile ilgili olarak elde edilen bu gelirin 60 milyon TL'si üretimle doğrudan ilgili olan demir, naylon, sulama sistemi, fide, hayvan gübresi, kimyevi gübre, zirai ilaç gibi diğer sektörlerle aktarılmaktadır. Yerli muzun pazarlanmasında ise buna ilave olarak yaratılan katma değer 75 milyon TL civarındadır. Muz üretimi, işlenmesi ve pazarlanmasında yaklaşık 100.000 aileye veya diğer bir deyişle 400.000 kişiye iş ve aş olanağı sağlanmaktadır. Bu veriler ışığında Karadeniz için fındık ve çay, Ege için üzüm ve incir ne kadar önemli ve hayati birer ürün ise Akdeniz için de muz o denli önemli ve hayati öneme sahip bir ürün olarak söylenebilir.
4. Muz üretimini koruyan ve günümüze kadar sürdürülebilirliğini sağlayan en önemli destek ithalata karşı uygulanan gümrük vergisi uygulamasıdır. %145,8 oranındaki bu koruma muz için hayati öneme sahiptir. Dünya Ticaret Örgütü Doha müzakerelerinde Yerli Muz hassa ürünler listesinde tutulmaya devam edilmeli ve gümrük vergisinde herhangi bir indirim taahhüdünde bulunulmamalıdır. Bu uygulamanın devamı muz sektörünün varlığını sürdürmesi ve gelişmesi için oldukça önemlidir. Ancak bu uygulamanın başarısı gümrüklerdeki kaçak girişin önlenmesi ile düşük değer ve sahte fatura ile kaçak muz girişinin engellenmesine bağlıdır. Bu konuda kamuoyuna yansıyan ve çeşitli köşe yazarlarının da gündeme taşıdığı iddialar mevcuttur. Bu konudaki sorunların zaman geçmeden çözülmesi ve gümrüklerde gerekli düzenlemelerin yapılması son derece önemlidir.
5. Yerli muz üretimi halkın ucuz ve sağlıklı muz tüketimini destekleyen ve buna olanak sağlayan bir üretim şekli olarak karşımıza çıkmaktadır. Halkımızın ucuz ve kaliteli muz tüketimi açısından yerli muz üretimi fiyat ve miktar olarak düzenleyici ve dengeleyici bir rol üstlenmektedir. Yerli muz hasadının en yoğun olduğu Ekim-Mart döneminde ithalat rejiminin düzenlenmesi yerli muzun pazarlanmasındaki birçok olumsuzluğu ortadan kaldıracak ve fiyat oluşumunda da tüketici açısından daha uygun bir ortam hazırlayacaktır.
6. Muz ithalatında Mersin Gümrüğü, muz için İHTİSAS GÜMRÜĞÜ olarak kabul edilmelidir. İhtisas gümrükleri düşük kıymetle ithalat yapan ve bu ithalatlarda paravan şirketler, naylon faturalar kullanan firmaları caydıracak en önemli tedbirlerden birisidir.

7. Muz üretiminde oldukça önemli olan temel girdilerde KDV oranlarının düşürülmesi, başta sera yatırım maliyeti olmak üzere üretimde girdi maliyetlerinin kontrol altına alınmasına önemli katkılar sağlayacak ve muz üretiminin geliştirilmesine ortam hazırlayacaktır.
8. Muz ithalatında sağlanan %145,8'lik gümrük vergisi kaynağının %10 oranındaki bir payın, araştırma ve teşvik için bölgeye aktarılması veya araştırma geliştirme için muz üretimine başka kaynaklardan fon yaratılması, son derece önemlidir. Ülkemizde sınırlı da olsa muza ilişkin çeşitli araştırmalar sınırlı kaynaklarla yürütülmektedir. Ancak bu bağlamda, açılacak bir Muz Araştırma Enstitüsü, sağlanacak fonla birlikte, bu çalışmaların tek bir çatı altında toplanmasına, diğer kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonuna olanak sağlayacak ve muz için uygun üretim, işleme, sarartma teknikleri üzerinde çalışmalar yaparak, muz üretiminin ve pazarlamasının geliştirilmesine önemli katkılar sağlayacaktır.
9. Yerli muz üretiminde Üretici Birliklerine önemli görevler düşmektedir. Ancak bu birliklerin sağlıklı ve yeterli finansal olanaklara sahip olmadan, muz üretimine ve üreticilere gerekli katkıları sağlayacağını beklemek hayalcilik olarak nitelendirilebilir. Bu konuda acil olarak yasal düzenlemelerin yapılması Muz Üreticileri Birliklerinin güçlü finansal yapıya kavuşturulmaları gerekmektedir.
10. Yerli muzun hak ettiği fiyattan pazarlanabilmesi amacıyla üretim öncesinden başlayarak son tüketiciye ulaşıncaya kadar tüm aşamalarını takip edecek, izleyecek, yönlendirecek ve marketler zincirinde etkin olarak yerini almasını sağlayacak tedbirler alınmalıdır. Yerli Muzun tanıtımının sağlanması, tüketiminin özendirilmesi için bu faaliyetleri planlayacak, yönlendirecek ve yönetecek bir MUZ TANITIM GRUBU oluşturulmalıdır. Bu konuda başta kamu ve özel kuruluşlar olmak üzere ilgili tüm kesimlerin gerekli duyarlılığı ve özveriyi göstermesi son derece önemlidir.

DÜZENLEME KOMİTESİ

Anamur Kaymakamlığı
Anamur Belediye Başkanlığı
Anamur Meslek Yüksek Okulu
AK Parti Anamur İlçe Başkanlığı
CHP Anamur İlçe Başkanlığı
MHP Anamur İlçe Başkanlığı
Anamur İlçe Tarım Müdürlüğü
Anamur Ticaret ve Sanayi Odası
Anamur Ziraat Odası Başkanlığı

Anamur Esnaf ve Sanatkarlar Odası
Anamur Ziraat Mühendisleri Odası Temsilciliği
Anamur Muz Üreticileri Birliği
Alanya Muz Üreticileri Birliği
Mersin Organik Muz Üreticileri Birliği
Anamur Muz Üreticileri Derneği
Anamur Hal Komisyoncuları Derneği
Gazipaşa Tarım Kültür ve Turizm Derneği